

Současné neporozumění obsahu slova věda

Libor Pátý

Potíže, kterých jsme byli a jsme svědky při hodnocení a financování vědy, výzkumu a vývoje, vyplývají dle mého názoru z nprostého neporozumění obsahu slova věda. Vědecká práce se nedá určovat požadavky praxe a výroby. Cesta vpřed ve vědě je totiž určována inspirací, která vzniká v myslích tvůrčích pracovníků zcela nepředvídatelně a daří se jí ve svobodném prostředí prostém regulace a direktiv. Je to zcela rozdílné od výzkumné a vývojové práce, která se vždy vykonává na základě určitých požadavků přicházejících z praxe. Podrobíme-li vědeckou práci mechanismu zadávání úkolů zvnějšku, připravíme ji o základní existenční podmínku, jíž je svobodný rozlet ducha. Je nutné varovat, aby se mechanismus plánování, hodnocení a financování praktikovaný ve výzkumu a vývoji přenášel do oblasti vědecké práce. Dnes, kdy se nově přistupuje i z nejvyšších politických míst k řešení problémů vědy, výzkumu a vývoje, je nutno respektovat právě uvedenou skutečnost.